

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української мови

СИЛАБУС

Сучасні інформаційні технології на уроках словесності

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Освітня програма: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями).

Предметна спеціальність: А4.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Галузь знань: А Освіта.

Освітня кваліфікація: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю.
Середня освіта (Українська мова і література).

Професійна кваліфікація: Вчитель-магістр української мови і літератури закладу загальної середньої освіти.

Затверджено на засіданні
кафедри української мови.
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні інформаційні технології на уроках словесності
Викладач	Доц. Бабій Ірина Орестівна
Контактний телефон викладача	0665296980
E-mail викладача	iryna.babii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 годин (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/d3e3ca7e8a8fdb74e7d4
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.
2. Анотація до курсу Програма вивчення освітнього компонента (навчальної дисципліни) «Сучасні інформаційні технології на уроках словесності» укладена відповідно до ОП підготовки магістра спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література). Предметом навчальної дисципліни є вивчення найважливіших інноваційних методик викладання української мови і літератури та сучасних технологій, знання яких необхідне для фахівця освітньої галузі.	
3. Мета та цілі курсу Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні інноваційні технології на уроках словесності» є ознайомлення студентів із найважливішими інноваційними методиками викладання української мови і літератури та сучасними технологіями, знання яких необхідне для фахівця освітньої галузі. У рамках курсу (незалежно від того, яке буде навчання: онлайн чи офлайн) співпраця студентів і викладача передбачається у середовищі Google Classroom, яке дає можливість організувати онлайн навчання в умовах пандемії, використовуючи різні види інформації та додатки Google. Також буде зроблено короткий огляд відео сервісів Google Meet і Zoom, які забезпечують організацію спілкування учасників освітнього процесу в режимі реального часу і є ефективними для проведення групових відеодзвінків (відеоуроків, нарад, конференцій, консультацій тощо). Особливу увагу в пропонованому курсі буде присвячено аналізу тих мультимедійних засобів, форм і методів роботи, які можна застосовувати на уроках української мови чи літератури не тільки під час навчання онлайн, а й під час традиційного чи змішаного навчання (електронні підручники, презентації, буктрейлери, ребуси, кросворди, квести, інтелект-карти, комікси, хмари слів, інтерактивні вправи, електронна стіна Padlet, QR-коди тощо). Отож, основними завданнями вивчення дисципліни «Застосування інноваційних технологій на уроках словесності» є системне опанування студентами ІКТ для наступного застосування їх у майбутній професійній діяльності освітянина XXI століття.	
4. Результати навчання (компетентності) Під час вивчення ОК «Сучасні інформаційні технології на уроках словесності» студенти набувають таких компетентностей і результатів навчання: ІК. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов. ЗК-1. Здатність до застосування знань у практичних ситуаціях професійної діяльності. ЗК-3. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. ЗК-9. Здатність дотримуватись норм культури спілкування державною українською мовою та іноземною мовою.	

ЗК-11. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, працювати автономно і самостійно та оцінювати якість виконуваних робіт.

СК-2. Уміння поглиблювати теоретичні та практичні знання з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

СК-3. Здатність враховувати індивідуальні особливості здобувачів освіти, організовувати конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

СК-8. Уміння планувати, організовувати і координувати діяльність колективу фахівців у галузі освіти, здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

СК-9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови й літератури; аналізувати особливості сприйняття та засвоєння ними навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.

СК-12. Здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу української мови та літератури, вміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості освітнього процесу, формувати національно свідому особистість.

ПР-03. Використовує сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості викладання і навчання української мови й літератури, демонструє вміння практичного застосування педагогічних інновацій у професійній діяльності.

ПР-06. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки й обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного і змішаного навчання тощо.

ПР-10. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи реалізації та критично оцінює їх ефективність.

ПР-11. Демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю в закладах загальної середньої освіти, забезпечувати та оцінювати її якість.

ПР-13. Володіє здатністю до самостійного та автономного навчання впродовж життя за індивідуальною траєкторією розвитку, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, мотивує учнів до саморозвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Семестр	Загальна кількість годин
II	90 годин

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	A4.01. Середня освіта (Українська мова і література)	2 семестр	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

1. Інформаційні технології та засоби навчання на уроках української мови і літератури.

Знати про особливості використання ІКТ на уроках словесності, аргументи за і проти. Розуміти специфіку використання ІКТ в онлайн і офлайн навчанні. Розуміти специфіку дистанційного і змішаного навчання в умовах пандемії.

2. ЕОР як основна умова трансформації педагогічної діяльності. Знати види ЕОР (навчально-методичні, допоміжні, для контролю знань тощо). Розуміти особливості

електронного підручника як невід'ємної частини сучасного освітнього процесу. Знати властивості мультимедіа як ефективної освітньої технології.

3. Прикладне програмне забезпечення. Додатки Google. Знати основні додатки Google: робота з Google Диском, Google Формами, Meet, Classroom тощо. Візуалізація навчально-методичного матеріалу. Знати і вміти користуватися різними ресурсами для презентації (Google Презентація, Power Point, Canva тощо).

4. Ефективні моделі використання ЕОР та Інтернету в навчальному процесі учителем-словесником. Знати і вміти застосовувати ЕОР для роботи з учнями середнього шкільного віку (ребуси, кросворди, квести, комікси, хмари слів, інтерактивні вправи тощо).

Знати і вміти застосовувати ЕОР для роботи зі старшокласниками (квести, презентації, буктрейлери, інтелект-карти, електронна стіна Padlet, QR-коди тощо).

5. Огляд інформаційних ЕОР для навчального процесу та підвищення фахового рівня вчителя. Онлайн бібліотеки. Ресурси з аудіокнигами. Аудіовізуальні ресурси у навчанні (YouTube). Платформи для підвищення кваліфікації онлайн.

6. Застосування мобільних технологій у навчанні. Месенджери у навчальному процесі (M-Learning, Viber, Telegram, Messenger тощо). Роль мобільних додатків у навчальному процесі. Можливості застосування QR-кодів на уроках української мови і літератури.

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна
система
оцінювання
навчальної
дисципліни

Максимальна оцінка – 100 балів.

Процес оцінювання знань студентів передбачає:

1. 20 балів. Поточне оцінювання: оцінки за відповіді на парах, різні дрібні поточні завдання тощо.
2. 20 балів: ознайомлення з вебсервісом Google Classroom: 1. Приєднатися до Google Classroom з дисципліни «Сучасні інформаційні технології на уроках словесності» (у ролі учня). 2. Створити власний Google Classroom (тренувальний, у ролі викладача), запросити туди своїх однокласників і мене (надіславши код доступу). 3. Створити у своєму Google Classroom завдання; запитання (будь-яке доречне) і матеріал (у матеріалі прикріпити файл з невеликим повідомленням про суть, мету і можливості Google Classroom або якогось іншого схожого сервісу, наприклад, Microsoft Teams, Discord тощо).
3. 20 балів: написати конспект інноваційного уроку або виховного заходу з використанням ІКТ.
4. 20 балів: підвищення кваліфікації онлайн: до кінця семестру виконати таке залікове завдання: пройти який-небудь (на вибір) вебінар (майстер-клас, курси тощо) на одному із запропонованих вебсервісів, отримати сертифікат і здати його в Google Classroom. Можна обрати інший вебсервіс, якого нема серед перелічених, обґрунтувавши свій вибір.
5. 10 балів: рекомендації колегам-учителям: поділитися досвідом, розказавши детально (з поширенням екрана, наприклад) про якийсь електронний ресурс (платформу, сайт тощо), які були для вас найкорисніші під час проходження педагогічних практик. Можна і про декілька, якщо буде складно визначитися з тим, що саме було найкорисніше і найважливіше. Або підготувати повідомлення на одну із запропонованих тем (див. доданий файл).
6. 10 балів: підсумкове тестування за допомогою Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності КНУ: <https://d-learn.pro>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		

	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

7. Політика навчальної дисципліни

Студенти мають дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагиату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)»
<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література

1. Бабій І. Електронні українські словники як засіб формування лексикографічної компетентності студентів-нефілологів // Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Summer Debates: Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Internet Conference, August 1-2, 2024. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 343 p. С. 49-53.
2. Бабій І. О. Основні онлайнові ресурси української електронної лексикографії // Global Society in Formation of New Security System and World Order: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, July 27-28, 2023. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 474 p. Р. 57-61.
3. Бабій І. О. Використання інформаційно-комунікаційних засобів дистанційного навчання під час викладання «Української мови (за професійним спрямуванням)» // Сучасні лінгвістичні парадигми : матеріали міжнародної наукової конференції (м. Бахмут, 21 квітня 2021 р.) / відп. ред. Л. В. Суховерхова. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. Вип. 6. 177 с. С. 45-47
4. Гримаська А. О. Використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення якості навчання української мови і літератури // Таврійський вісник освіти. 2016. № 4 (56). С. 23-27.
5. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 48 с.
6. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр ; за ред. член-кор. НАПН України Гуревича Р. С. Львів : Вид-во «СПОЛОМ». 2012. 502 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. Київ. Академвидав. 2004. 218 с.
8. Дороз В. Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах: Навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 386 с.
9. Інтерактивні технології на уроках української словесності. Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. 106 с.
10. Інформаційні технології та засоби навчання (щомісячний рецензований електронний журнал в освітній сфері, що публікує повнотекстові статті в Інтернеті з негайним відкритим доступом).
11. Методичний poradник: форми і методи навчання. Харків : Вид. група «Основа», 2005. 128 с.
12. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника (проект). Розроблено на виконання Наказу МОН України № 38 від 15 січня 2019 року.
13. Пометун О. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання: [науково методичний посібник]. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
14. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка. Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.

15. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Допоміжна література

1. Вембер В.П. Навчально-методичні вимоги до електронного підручника [Електронний ресурс] // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць / Редкол. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. № 4 (11). 2006. С. 50–56.
2. Голобородько М. Взаємодія викладача і студентів при використанні інтерактивних методів на заняттях з української мови. Філологічний часопис. 2016. Вип. 2. С. 174-178.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
4. Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі :Навчальний посібник. Вінниця, ТОВ «Планер». 2011. 220 с.
5. Корицька Г., Подлесна І. Реалізація проблемно-пошукової, дослідницької діяльності учнів засобами веб-квест технології // Українська мова і література в школах України. 2016. № 11. С. 3-7.
6. Крупський, Я. В. Тлумачний словник з інформаційно-педагогічних технологій :Я. В. Крупський, В. М. Михалевич. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 72с.
7. Кучерук О.А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови: Навчальний посібник. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182 с.
8. Месєвря О. І., Січкарь С. І. Посібник для вчителя: використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні української мови і літератури. Черкаси. ЧОІПОПП, 2012. 60 с.
9. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник / За редакцією: Жука Ю. О. К.: Педагогічна думка, 2012. 112 с.
10. Патрушева І. А. Мобільні технології в школі: посіб. для вчителів — К.: Видавничий дім «Освіта», 2019.175 с.
11. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті :Навчальний посібник. Рівне: Редакційно-видавничий центр «Теніс» Міжнародного університету «РЕГІ» ім. академіка С. Дем'янчука, 2003. 560 с.
12. Педагогічні технології в підготовці вчителів :навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
13. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : Посібник для студентів пед. університетів та інститутів. К.: Ленвіт, 2011. 366 с.
14. П'яст Н. Й. Використання інтерактивних методів на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням) // Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2010. № 1. С. 98-102.
15. Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення : монографія / за ред. М. І. Жалдака. К. : Атіка, 2014. 172 с.
16. Сучасний урок: прогнозування, реалізація, аналіз : науково-допоміжний бібліографічний покажчик / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Наукова бібліотека ; укладачі: І. О. Железняк, В. В. Косенко ; редактор В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. 206с.
17. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. Випуск 40 / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. 491 с.
18. Теорія та практика реалізації змішаного навчання у закладах вищої освіти : збірник тез доповідей на Всеукраїнському науково-методичному семінарі з елементами вебінару (м. Харків, 28 лютого 2019 р.). Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2019. 80 с.
19. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб.тез доповідей учасників всеукр. наук.-практ. семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) / за заг. ред., О.В.

- Овчарук. Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019. 108 с.
20. [Шроль Т. Особливості трансформації ролі суб'єктів освітнього процесу при переході від традиційної до змішаної моделі навчання \[Електронний ресурс\] / Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology. 2017. Том. 5. № 2. С. 43–47.](#)
21. [Шроль Т.С. Особливості формування мотивації до онлайн-навчання майбутніх учителів \[Електронний ресурс\] // Інформаційні технології в професійній діяльності : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. \(Рівне, 24-25 квітня 2016 р.\). Рівне: РВВ РДГУ, 2016. № 10.](#)
22. [Щербина О.А. Оцінювання компетентностей засобами платформи MOODLE \[Електронний ресурс\] // Інформаційні технології і засоби навчання. 2015, Том 45, № 1. С. 134–145.](#)

Викладач:

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

Ірина БАБІЙ